

РЕЦЕНЗИЈА
НА РАКОПИСОТ „ОПШТА ЛИНГВИСТИКА“
ОД ПРОФ. Д-Р ИГОР СТАНОЈОСКИ, ФИЛОЛОШКИ ФАКУЛТЕТ,
УНИВЕРЗИТЕТ „ГОЦЕ ДЕЛЧЕВ“ – ШТИП

Врз основа на одредбите од Статутот и Правилникот за единствените основи за остварување на издавачката дејност на Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип, како и Одлуката бр.1902-182/17 од 274. редовна седница на Наставно-научниот совет на Филолошки факултет, одржана на 20.9.2023 година, избрана е Рецензентска комисија во состав:

- д-р Билјана Ивановска, редовен професор на Филолошкиот факултет при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип;
- д-р Марија Гркова-Беадер, доцент на Филолошкиот факултет при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип,

за изготвување на извештај, рецензија на приложениот ракопис „**Општа лингвистика**“ од проф. д-р **Игор Станојоски**, наменет за студентите на прв циклус студии на Филолошки факултет при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип. По прегледот на ракописот, Комисијата до Наставно-научниот совет на Филолошки факултет го поднесува следниов

ИЗВЕШТАЈ

Општи податоци за ракописот: Учебникот со наслов „Општа лингвистика“ од проф. д-р Игор Станојоски е пишуван според наставниот план и програма за предметот Општа лингвистика. Овој предмет се изучува како задолжителен предмет на студиите од прв циклус на студиската програма Македонски јазик и книжевност и избран предмет на студиските програми Англиски, Италијански, Германски и Турски јазик и книжевност на Филолошкиот факултет при Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип, во прва година, прв семестар, со неделен фонд на часови 2+2+1 и 6 ЕКТС.

Предложениот ракопис е во согласност со наставната програма и во целост ја опфаќа наставната материја за студиската програма за која е наменет. Ракописот кој им е доставен на рецензентите претставува целосен материјал преку кој студентите ќе можат да добијат сознанија потребни за предметната материја, но и ќе може целосно да се реализираат барањата на предметната програма и ЕКТС системот.

Податоци за обемот на ракописот: Содржината на ракописот, кој е наменет за издавање на ова учебно помагало во вид на учебник по предметот Општа лингвистика, е претставена во текст од вкупно 77 страници. Ракописот е структуриран во четири глави и користена литература, која претставува главен извор за подготовката на материјалот. Учебното помагало е пишувано на македонски јазик, во А4 формат со проред 1, употребен е фонт Arial со големина на буквите 11.

Обемот на ракописот и неговата содржина ги задоволува критериумите според бројот на часови и е во согласност со Наставната програма за реализација на часовите по предметот Општа лингвистика.

Ракописот е подготвен според критериумите и стандардите согласно со Правилникот за единствените основи за остварување на издавачката дејност на Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип.

Податоци за постоење на сличен или ист наслов: Учебник што обработува иста содржина за реализација на часовите по предметот Општа лингвистика на УГД досега не е објавен. Материјата од некои поглавја, како одредени дефиниции, класификации и сл., помалку или повеќе е застапена и во некои други учебни помагала од областа на општата лингвистика, но како целина и начин на обработка на материјата учебникот е индивидуална творба.

Краток опис на содржината: Ракописот е напишан на македонски јазик, а со тоа материјата им е јасна, разбирлива, како и прифатлива на студентите што ја следат наставата по предметот Општа лингвистика. Текстот на учебникот се состои од предговор и четири глави.

Во *Предговорот* на почетокот се дава краток воведен дел во кој се претставува структурата на ракописот.

Во првата глава, насловена *Теорија на јазикот*, студентот се воведува во рамништата на лингвистичката анализа: фонетика, фонологија, морфологија, синтакса, дискурс и семантика, а главата ја затвора текстот *Три типа на односи меѓу јазичните единици*, со која студентот се запознава со синтагматските и парадигматските односи во јазикот.

Втората глава, *Историја на лингвистичките учења*, претставува централен дел на овој учебник, бидејќи ги прикажува размислувањата за јазикот од антиката (пред сè преку старогрчката и индиската граматичарска школа), па сè до втората половина на XX век. Споредбено-историскиот метод, како доминантен во XIX век; структурализмот на XX век; генеративниот пристап кон јазикот – се дел од содржините во Втората глава.

Во третата глава, *Јазикот, спознанието и општеството*, се дава преглед на повеќе интердисциплинарни науки кои го третираат јазикот како главен предмет на своите истражувања: психолингвистика, социолингвистика, невролингвистика; па потоа разгледани се и функциите на комуникацијата и односот меѓу јазикот и другите системи за предавање на информациите.

Четвртата и последна глава од овој ракопис, која е именувана *Применета и компјутерска лингвистика* ги воведува студентите во најперспективните правци на современите јазични истражувања, правени во соработка со информатичките технологии. Целта на оваа глава е студентите да се запознаат со корпусите и корпусната лингвистика, со новите трендови во лексикографијата, односно создавањето дигитални речници, како и со усниот и пишан машински превод.

На крајот е прикажана користената литература, односно е наведен список на целокупната консултирана литература за потребите на овој ракопис. Оваа литература претставува и дополнителна информација за сите оние студенти и корисници кои имаат желба да ги продлабочат своите знаења од областа на општата лингвистика.

ЗАКЛУЧОК

Врз основа на наведените и образложени факти за содржината на ракописот со наслов „Општа лингвистика“ од проф. д-р Игор Станојоски, Рецензентската комисија констатира дека е напишан според наставниот план и програма предвидена за предметот Општа лингвистика на Филолошкиот факултет при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип.

Содржината на ракописот, прегледноста и организираноста на секоја глава, пристапот кон проблематиката и начинот на којшто е изложена материјата обезбедуваат успешно следење и совладување на теоретскиот дел од наставната дисциплина за која е наменет.

Исто така, приложениот ракопис во целост ги задоволува критериумите и условите за издавање на електронски учебник според Правилникот за единствени основи за остварување на издавачката дејност на Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип.

Рецензентската комисија му предлага на Наставно-научниот совет на Филолошкиот факултет при Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип ракописот со наслов „Општа лингвистика“ од проф. д-р Игор Станојоски да го прифати за објавување како рецензиран електронски учебник.

РЕЦЕНЗЕНТИ

Д-р Билјана Ивановска, редовен професор, с.р.

Д-р Марија Гркова-Беадер, доцент, с.р.